

Minimální preventivní program 2022/2023

Je konkrétní dokument školy zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. MPP je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce se žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy.

MPP je zpracován na jeden školní rok, školním metodikem prevence. Podléhá kontrole České školní inspekce, je průběžně vyhodnocován a písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

Na tvorbě a realizaci MPP se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci školy. Koordinace tvorby a kontrola realizace patří ke standardním činnostem školního metodika prevence.

Při tvorbě a vyhodnocování MPP školní metodik prevence spolupracuje dle potřeby s metodikem prevence PPP.

K zahájení nebo rozvinutí prioritních preventivních projektů realizovaných jako součást MPP nebo k zabezpečení MPP může škola využít dotačního řízení v rámci „Programů na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na daný rok“

II. Teoretické a legislativní zázemí

Výše uvedené definice vycházejí se současné platné školské legislativy.

- a) platné školské dokumenty pro oblast primární prevence
- b) standardy odborné způsobilosti poskytovatelů programů PP užívání návykových látek
- c) koncepce PP na úrovni celonárodní, kraje, obce
- d) dlouhodobá preventivní strategie školy
- e) řád školy
- f) krizový plán a postup školy při výskytu rizikových forem chování dětí a mládeže
- g) přehled nabídky volnočasových aktivit

Efektivní program vyžaduje spolupráci a odpovědnost na několika úrovních:

vnitřní:

- ředitel školy - má odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci programu
- školní metodik - koordinuje přípravy a realizace programu (vyhláška č. 72/2005 Sb., příloha č. 3 – standardní činnosti ŠMP)
- pedagogický sbor - jednotliví učitelé začleňují preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů (RVP)
- třídní učitelé - stěžejní úloha při naplňování MPP
- žáci - participují na přípravě a realizaci programu

vnější :

- metodik prevence PPP- zajišťuje odbornou a metodickou pomoc pro ŠMP a je garantem kvality programů

- spolupráce s jinými organizacemi v regionu

Vnitřní zdroje pro tvorbu MPP

Specifika a charakteristika školy

Jsme venkovská málotřídní základní škola jen pro žáky 1. stupně, spojená s mateřskou školou. V současnosti máme 3 žáků ve 3 třídách ZŠ, kde 3. ročník je samostatný a spoje jsou 1.+ 5. ročník a 4.+ 2. ročník a 2 třídy MŠ s počtem žáků 34.

Riziková místa - již samotné věkové složení žáků, počet a také fakt, že téměř všichni žáci jsou z naší vesnice, snižuje riziko výskytu projevů nežádoucího chování, přesto k místům, která skýtají příležitost, by se dal zařadit dvůr školy a WC.

Každoročně se velká pozornost věnuje žákům 1. ročníku a jejich adaptaci na školní prostředí, i když většina žáků přechází z naší MŠ a znají se s prostředím, staršími spolužáky i s paními učitelkami, tak letos máme několik žáků z okolních vesnic.

Dalším úskalím, které je potřeba ošetřovat je spojení ročníků, snažíme se o to, aby spojené třídy spolu pokračovaly do vyšších ročníků, ale v případě rozdělení nebo změny třídního učitele, jsou vždy pod zvýšenou adaptační péčí.

Funkci ŠMP zastává ředitelka školy, která má zároveň vystudované specializační studium a tuto funkci zastávala i na předchozím působišti. Vše, představení ostatním pedagog. pracovníkům školy, jejich kompetencí a standardních činností, místa a spolupráce jednotlivých členů ve školním poradenském pracovišti, bylo vyřešeno na 1.pedag. radě. Učitelé, žáci i rodiče znají místo pro konzultační a poradenskou činnost, konzultace probíhají po dohodě. Učitelé dostávají pravidelně informace na provozních a pedagogických poradách, ale i dle potřeby.

Školské poradenské pracoviště:

Preventivní tým tvoří:

Vedení: ředitelka: Mgr. Lenka Koubková

ŠMP+ VP: Mgr. Lenka Koubková

zástupkyně školy: Mgr. Alena Šťastná

Školní poradenské pracoviště:

Hlavním úkolem ŠPP je poskytování poradenských a konzultačních služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy. Schůzky všech členů probíhají každý měsíc, vždy první úterý, jinak dle potřeby.

Členové a pracovní náplň jsou :

Výchovná poradkyně - Mgr. Lenka Koubková - pomoc v běžných, ale i v obtížných výchovných a vzdělávacích situacích, prevence a řešení výukových a výchovných obtíží a dalších problémů souvisejících se vzděláváním

Mgr. Alena ŠŤASTNÁ:

- pomoc při volbě vhodného vzdělávání žáků a přípravě na budoucí povolání

Poradna pro žáky s SVP - vedení dyslektické poradny, konzultace s učiteli a rodiči, projednávání zpráv z PPP, sledování záznamů žáků z PPP, evidence žáků s SPU

Školní metodická prevence - Mgr. Lenka Koubková

- konzultace a poradenská činnost žákům a jejich zákonným zástupcům v oblasti prevence, tvorba MPP - programů pro školu.

Zdroje pro tvorbu MPP:

vnitřní **informační zdroje:**

www stránka školy

e-mailová adresa ŠMP pro cílové skupiny žáků, rodičů

nástěnky, deníčky, ŽK ...

vnější **informační zdroje:**

odborná a metodická literatura, odb. časopisy

(webové stránky MŠMT. cz, o drogách.cz, drogy.cz, ppp brno)

metodická pomoc – OMP – pracovník PPP Brno, S- Mgr. Lenka Cupalová

odborná pomoc: PPP Brno, OSPOD Pohořelice, Policie ČR

1. Stanovení cílů MPP školy

Cílem preventivního programu na naší škole je zvýšit odolnost dětí vůči sociálně patologickým jevům. Dosáhnout tak zlepšení vztahů v třídním kolektivu a celkového příznivého sociálního klimatu v celé škole. Ve spolupráci s rodiči motivovat žáky k zásadám zdravého životního stylu, jako zdravá výživa, fyzická a psychická hygiena, hodnota zdraví, nemoc, léky a jejich pozitivní i negativní stránka, nebezpečí virtuálních drog (televize, počítače).

Škola poskytne žákům základní nezkrácené informace o volně dostupných návykových látkách, škodlivosti kouření, riziku zneužívání drog, drogové prevenci.

Program sleduje obecné cíle, zejména zaměřené do oblasti zdravého životního stylu, na prevenci kriminality mládeže, na prevenci zneužívání návykových látek, působení na postoje a ovlivňování chování dětí.

2. Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny

A) Pro pedagogické pracovníky

informovanost všech ped. i neped. pracovníků školy o skladbě MPP a nastavených pravidlech (řád školy, krizový plán o zdrojích odborné pomoci, o požadavcích na práci třídních učitelů, o kompetencích jednotlivých členů školního poradenského pracoviště, o vedení dokumentace, o výměně informací...)

plán vzdělávání ŠMP a ostatních ped. pracovníků v problematice PP různých forem rizikového chování žáků

B) Pro cílovou skupinu žáků školy

spoluúčast učitelů na preventivní strategii zakomponované v Rámcovém vzdělávacím programu školy (jednotlivé předměty - ročníky, témata).

Začlenění programů PP do MPP školy ze strany **neziskových či státních organizací**, z letošního zaměření stanovujeme vzájemné vztahy, klima ve třídách, osobní bezpečí vč. kyberšikany, návykové látky (alkohol, nikotin), zdravý životní styl.

C) aktivity MPP zaměřené na rodičovskou veřejnost

Do výchovně vzdělávacího procesu na školách a ve školních zařízeních je nutné zapojit také rodiče. Je důležité zabezpečit **informovanost rodičů** o postojích školy nebo školského zařízení k preventivní strategii a o možnostech intervence v případě selhání jejich dítěte.

Oblast primární prevence:

- a) informační servis pro rodiče - na třídních schůzkách, web školy:
- seznámení s preventivní strategií školy
  - seznámení se školním řádem
  - Metodik prevence - na pohovorech: poskytnutí adresáře poskytovatelů služeb s ohledem na problematiku zvládnutí nežádoucího chování u dětí
- b) aktivní formy spolupráce s rodiči
- přímá účast rodičů na preventivní strategii školy (šk. rada)
  - kvalitní práce třídních učitelů směrem k rodičům - třídní schůzky, emaily, hovorové hodiny a konzultace
  - školní akce určené pro rodiče s dětmi
  - přednášková činnost - téma: kyberšikana Policie ČR

Oblast sekundární prevence:

- a) odborná pomoc rodičům (mimo rámec školy)
- besedy s rodiči žáků v určitém problému
  - poradenství (práce s jednotlivcem jako členem rodiny, rodinná terapie, malé rodinné intervence, zprostředkování léčby)

b) Dokumentace

ŠMP shromažďuje veškeré informace a zpětné vazby v průběhu MPP v daném období, eviduje výskyt rizikových forem chování u jednotlivých žáků tříd. Vede deník ŠMP, ve kterém si tyto informace průběžně zaznamenává. V závěru školního roku ŠMP vypracovává na základě dokumentace a především podkladů od třídních učitelů hodnocení MPP. To je součástí závěrečné zprávy školy.

Doporučený materiál k principům hodnocení: Doc. PhDr. Michal Miovský, PD., Evaluace primární prevence. Základní východiska a aplikační možnosti.

Realizace preventivního programu

Na primární prevenci se podílí celý učitelský sbor. S jednotlivými tématy se děti setkávají ve všech předmětech výuky, především však v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce se využívá různých forem a metod. Jako jsou metody výkladu, samostatné práce, názorné ukázky, skupinové práce, projektové a tematické výuky, přednášky aj. .

Do realizace preventivního plánu se zapojuje dle možností (věkových, časových) i mateřská škola.

Témata vycházející z RVP, zařazovaná do vyučovacích hodin:

1. až 3. ročník:

Návykové látky – cigarety, alkohol, léky, drogy – poškozování zdraví

Zdravý životní styl - zdravé jídlo, pohyb, odpočinek

Zdravé vztahy – kamarádství, osobní bezpečí, ubližování, šikana, kde hledat pomoc – učitelé, rodiče, linky bezpečí

4. až 5. ročník:

Návykové látky - cigarety, alkohol, léky, drogy
- rizika zneužívání návykových látek – zdravotní rizika, sociální rizika

Zdravý životní styl - výhody zdravého člověka
- činnosti vedoucí ke zdraví
- prosazování zdravého životního stylu

Zdravé vztahy - ve škole, v rodině, ve společnosti
- odmítání ubližování, šikany
- osobní bezpečí
- sebepoznání, sebedůvěra
- odmítat poškozování věcí, vandalismus

Výchova k rodičovství - ohleduplnost k ženám a dívkám
- ochrana vlastního zdraví před zneužitím
- funkce rodiny

Metody práce

V rámci výuky i mimo ni jsou a budou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily. Výchova bude probíhat mezipředmětově.

Např.:

- společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi žáky a učiteli,
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků,
- zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti,
- multikulturní výchova, vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů,
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry,
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty (například formou komunitního kruhu),
- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“,
- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě,
- osvojování a upevňování základních návyků v rámci hygieny, životosprávy, sdělení základních informací z oblasti prevence experimentování s alkoholem a cigaretami,
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení,
- nabídka volnočasových aktivit,
- ekologická výchova,
- návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů, besed, účast na různých soutěžích,
- spolupráce s rodiči, kteří jsou informováni třídním učitelem. Další informace poskytujeme rodičům prostřednictvím www stránek školy, propagačních materiálů a školních nástěnek.

Plnění:

Hlavním cílem bude upevňovat školní návyky, klima tříd, bezpečné prostředí školy. Pokud to půjde, zkusíme realizovat programy pro žáky i s externími lektory. Při zhoršení epidemiolog. situace bude většina programů omezena z důvodu ochrany žáků před nákazou (vstup cizí osoby do školy).

Přesto dále pracujeme v kolektivu pedagogů školy s tématy: klima ve třídách, osobní bezpečí, vč. kyberšikany - zde letos zdůrazňujeme bezpečí v internetovém provozu - kdyby opět probíhala online výuka.

Dále se chceme věnovat návykovým látkám, i s ohledem na nikotinové sáčky. prioritou letošního roku je zdravý životní styl, pohybová aktivita, stravování a wellbeing, jak ve škole, tak i v rodině.

Žáci budou absolvovat preventivní programy s externími lektory:

Dopravní výchova 1.- 5.roč. - SVŠ Pohořelice

Užší spolupráce s PPP Brno Sládkova

Externí lektori na programy o závislostech.

Škola realizuje formou kroužků: Sportovní aktivity - T mobile běh, bruslení na Kometě, sportovní kroužky. Robotika - důraz na prevenci a nebezpečí z on line prostoru.

V rámci školy:

Policie ČR nám poskytuje pracovní listy Kapky prevence pro nižší ročníky, pro 4. a 5. roč. již pracovní listy Bezpečně v kyberprostoru.

- Ranní komunikační kruhy – možnost dětí povědět o svých problémech
- Zařazování her pro osobnostní a sociální rozvoj dítěte
- Využití výukového tématu k výchovnému působení
- Vytváření podmínek pro volný čas dětí – ŠD, kroužky
- Vytváření podmínek pro stmelování kolektivu – školní výlety, společné návštěvy kina, akce pro rodiče, besídky, tématické výuky.....

Spolupráce s odborníky:

s PPP Mikulov, PPP Brno, SPC Brno, Policií ČR, Domem dětí Pohořelice a Hustopeče, s Městem Pohořelice (prevence).

15. 9. 2022

vypracovala: Mgr. Lenka Koubková